

individual compositional interpretations of poetic texts, will achieve the most thorough and cohesive elucidation of the subject of ethnonational identity in musical creation within the realm of vocal music, where academic song holds an extremely important and even leading role. The study aims to identify modern world visions in the poetry of Lesya Ukrainka and their embodiment in examples of chamber-vocal works by Ukrainian composers.

Methodology. The discussed issue is examined based on cultural and literary studies inquiries into Lesya Ukrainka's authorial spectrum as an unparalleled Ukrainian poetess within the framework of adapting modern artistic trends. In this process, hermeneutic analysis algorithms are purposefully employed – a cutting-edge research practice that pertains to both comprehending the meaning and semantic values as certain «signs» of Cultural Text, as well as methods of interpreting its ontological and epistemological (knowledge-related) dimensions within the context of the concept of «conceptual sphere». The scientific novelty of the proposed research lies in addressing the hermeneutic reception of Lesya Ukrainka's poetic texts as an adept of modern Ukrainian style and their musical transformation in Ukrainian chamber-vocal creation as a specific semantic element.

Conclusions. It has been observed and demonstrated that the musical transformation of Lesya Ukrainka's poetry holds significant importance, where adherence to her distinctive artistic-stylistic status as an adept of Ukrainian modernism, intertwined with visions of mythological consciousness as a tradition of existence, plays a substantial role.

Key words: Art Nouveau, chamber and vocal genres, Ukrainian solo singing, genre and stylistic specialization of musical creativity

Надійшла до редакції 4.09.2023 р.

УДК 785-055.2:792.73(477)

ЕСТРАДНА СПЕЦИФІКА ЖІНОЧОГО АНСАМБЛЕВОГО ВИКОНАВСТВА В УКРАЇНІ

Мартинюк Марія Володимирівна – аспірантка кафедри музичної україністики та народно-інструментального мистецтва, ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника», м. Івано-Франківськ
<https://orcid.org/0000-0002-8452-173X>
<https://doi.org/10.35619/ucpmk.v46i.688>
martyniukmariyka@gmail.com

Досліджено естрадну специфіку жіночого ансамблевого виконавства в Україні. Розглянуто етапи становлення та розвитку естрадної пісні в творчості жіночих вокальних ансамблів другої пол. XX – початку XXI ст. Здійснено аналіз естрадного пісенного доробку композиторів даного періоду. Визначено основні тематичні та жанрові напрями репертуару естрадних жіночих ансамблів. Виявлено рівні взаємодії композиторської творчості з фольклором та сучасними виконавськими тенденціями.

Ключові слова: специфіка естрадного мистецтва, вокальний ансамбль, етапи розвитку, репертуар, жанрово-стильові особливості.

Постановка проблеми. Однією з найбільш давніх форм прояву людської творчості – є спів, як сольний, так і гуртовий. Історія розвитку української культури засвідчує, що саме вокальне мистецтво було і залишається основною формою музикування. Вокальне ансамблеве виконавство у процесі свого становлення та розвитку пройшло певні етапи трансформації: фольклорний (народний) спів, академічний (класичний) спів, та естрадний спів. Щодо останнього, то його появі сприяло виникнення музичних електроінструментів та звуко-підсилюючої апаратури, що спричинило появу нових жанрових і стильових пріоритетів у розвитку вокального ансамблевого виконавства. Естрадний спів своєю популярністю сьогодні заповнює весь медійний простір, вокальні ансамблі та сольні виконавці використовують у своїй творчості різні жанри та стилі, а репертуар включає як народні пісні у сучасних аранжуваннях та інтерпретаціях, так і твори українських композиторів-класиків та сучасних авторів. Актуальним залишається осмислення специфіки та сталих традицій естрадного вокального виконавства, сучасних тенденцій розвитку.

Останні дослідження та публікації. Естрадне вокальне виконавство – предмет вивчення багатьох дослідників у питаннях витоків та інтонаційних складових української пісенної естради, стилістичних особливостей естрадно-вокального виконавства та естрадного вокального мистецтва, технічного забезпечення процесу підготовки та публічного виступу естрадного вокаліста. Естрадні тенденції сучасної музики досліджують Д. Бондаренко [2], Т. Ланіна [6, 7], М. Ортинська [8], Т. Рябуха [11], В. Тормахова [12] та ін. Утім, питання естрадної специфіки жіночого ансамблевого виконавства в Україні не стало об'єктом комплексного наукового дослідження.

Мета статті – дослідити естрадну специфіку жіночого ансамблевого виконавства в Україні.

Серед завдань – становлення та розвиток творчої діяльності низки естрадних жіночих вокальних ансамблів, спираючись на їх понад півстолітній практичний досвід, дати характеристику репертуарної

складової деяких музичних колективів (взятих нами вибірково) і дати їм мистецько-критичну оцінку, визначити особистий внесок керівника ансамблю в творчій життєдіяльності колективу, вказати на високий професійний рівень творчої діяльності аматорських та професійних естрадних жіночих ансамблевих колективів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Виникнення музичних електроінструментів та звукопідсилюючої апаратури у першій пол. XX ст. стали визначальними у появі нових напрямів у музиці. Організовані в той час естрадно-ансамблеві вокальні групи формуються як професійні музичні одиниці, інструментальний супровід яким забезпечують музиканти використовуючи електрогітари, синтезатори та інші електроінструменти. У той період на теренах України під впливом західної музики активно формуються нові стилі у вокальному-ансамблевому виконавстві: джаз, кантрі, рок, блюз; з'являється термін «популярна музика». Відтак, складається естрадний вокальний ансамбль – самодостатній музичний жанр із досить широкими й специфічними ознаками та можливостями. «Компонентами естрадного ансамблю є: 1) виконавці (кількість яких обмежена – від двох до десяти); 2) музичний твір, що виконується; 3) необхідний для виконання інструментарій. У результаті взаємодії всіх компонентів виникає явище ансамблю як ексклюзивного, цілісного художнього організму» [6; 48].

Яскравим зразком у музичному житті української естради другої пол. XX століття є аматорський жіночий вокальний ансамбль «Марічка», створений у м. Чернівці 1960 р. буковинським композитором С. Сабадашем.

Степан Сабадаш (1920-2006 рр.) – український композитор, диригент, хормейстер, із дитинства захоплювався музикою, співом. Здобувши професійну музичну освіту у Чернівецькому музичному училищі та приватній румунській консерваторії Чернівців, усе своє життя присвятив вокально-хоровому мистецтву. Протягом багатьох років популяризував хоровий спів, писав пісні, робив оркестровки для супроводу хору, обробки народних пісень для ансамблів та хорів. В творчому доробку С. Сабадаша низка творів для хору та солістів але найбільшу популярність принесли йому пісні, що стали народними. Серед них «Марічка» на сл. М. Ткача, «Очі волошкові» на сл. А. Драгомирецького, «Пісня з полонини» на слова О. Пономаренко та багато ін.

Жіночий вокальний ансамбль «Марічка» названий на честь популярної пісні «Марічка» С. Сабадаша та М. Ткача. Саме ця пісня пізніше стала візитівкою колективу, а її мелодія й нині лунає щодня о 12:00 годині з міської Ратуші м. Чернівці. Маючи великий досвід С. Сабадаш доклав максимум зусиль для того, щоб цей колектив став зразковим співочим ансамблем Буковини.

Характерними рисами, що вирізняли його з-поміж інших естрадних ансамблів та забезпечили тривалий успіх були і залишаються оригінальна манера виконання, висока виконавська культура, любов до пісні. Вокальний ансамбль «Марічка» неодноразово здобував звання народного і мав багато прихильників не лише на Буковині, а й за межами України серед поціновувачів української пісні. Яскрава фестивальна палітра протягом років приносила славу як в Україні так і за її межами.

Через певні обставини новим керівником колективу після С. Сабадаша став В. Шабашевич, який продовжив виконавські традиції та вивів ансамбль «Марічка» на новий, ще вищий рівень звучання. У 1982 р. ансамбль стає переможцем телевізійного вокального конкурсу «Від серця до серця». «Особливої популярності ансамбль набув після трансляції на республіканському телебаченні в рамках телепередачі «Народні таланти» фільму «Співає ансамбль «Марічка», знятому на Чернівецькому обласному телебаченні» [1]. А вже у 1984 р. «Марічка» презентувала «В'язанку українських народних пісень» в обробці В. Шабашевича на центральному телебаченні у програмі «Заспіваймо, друзі». Гармонійне багатоголосся, професійне виконання, артистизм, харизматичність учасниць приваблювало слухача та не залишало нікого байдужим.

Оскільки, колектив мав статус аматорського за значні досягнення у 1983 р. уперше присвоєно звання «народний». Протягом своєї діяльності колектив активно співпрацював із видатними поетами: А. Драгомирецьким, М. Ткачем, композиторами С. Сабадашем, Л. Дутківським, П. Дворським, Л. Затуловським. Добре знайомим із гуртом був Н. Яремчук, якому доводилось часто виступати у спільних концертах. У 80-ті роки учасницями ансамблю були Л. Кушнерюк (Пивовар), С. Матвєєва (Хомко), Н. Романюк, І. Омельчук, Н. Шемякіна, С. Прісакару.

У різні роки колективом керували С. Сабадаш (1960-1977 рр.), В. Громцев, В. Шабашевич (1977-1991 рр.), Т. Платон (1991-1998 рр.), О. Кузнєцова (1998-2004 рр.), Л. Равлюк (з 2004 р). На даний час керівником ансамблю є співак і композитор, лауреат Всеукраїнських фестивалів та конкурсів, літературно-мистецької премії ім. М. Черемшини та С. Воробкевича, член Національної Ліги композиторів України, Всеукраїнської музичної спілки, викладач Л. Равлюк, твори та обробки якого часто виконує ансамбль. Слід зазначити, що колектив творчо працює до сьогодні. У концертному репертуарі ансамбль нараховує понад 40 творів, в основі яких є українські народні пісні

в обробці українських композиторів і пісні сучасних авторів, що виконуються під супровід інструментального ансамблю, оркестру, а також а капела. Впродовж багатьох років ансамбль зберігає не лише творче обличчя, а й вносить самобутні риси у сьогодишню манеру пісень.

Ось мала частина пісень, які є незмінними в репертуарі колективу: «Буковино», «Марічка», «А коник чорненький», «Зависока мила», «Краю мій, краю», «Ой у полі рута», «Віночок українських народних пісень», «Білим цвітом» та багато ін.

Шістдесяті роки минулого століття відзначилися активністю в усіх сферах життя українського народу: зміна політичної верхівки, лібералізація суспільства, поява нового покоління митців, яких пізніше назвали шістдесятниками: талановитих поетів, письменників, композиторів. Саме на той період припадає ранній період творчості геніального композитора М. Скорика. Багатостильова палітра музичного простору Львова не могла не вплинути на молодого митця.

М. Скорик (1938-2020 рр.) – видатний український композитор та музикознавець, Герой України, народний артист України, лауреат Національної премії України ім. Т. Шевченка та Республіканської премії ім. М. Острозького своєю багатогранною творчістю зробив неоціненний внесок у розвиток української музичної культури. Багатовекторність його таланту знайшла своє відображення і у створенні вокально-інструментального ансамблю «Веселі скрипки» 1963 р. у Львові зі студентів та викладачів консерваторії. Колектив складався з чотирьох вокалісток та інструментальної групи, до якої входили чотири скрипки, альт, духові, ритм-група. М. Скорик грав на роялі. Сьогодні можемо з впевненістю сказати, що він був великим новатором, писав таку музику, яку тоді не писав майже ніхто. Його естрадні пісні мають притаманну західним ритмічну, мелодичну, гармонічну особливість. Композитор написав для ансамблю низку пісень, які були дуже популярними – «Намалюй мені ніч», «Не топчуть конвалій», «Аеліта», «Львівський вечір», «Карпати», «Коли любить», «Кінчалась ніч» та ін.

У тих піснях композитор започаткував новий напрям української естрадної пісні, де поєднав українські інтонації та слово з ритмами джазу, танго, блюзу, халі-галі, боссанови, що панували тоді у світі, але були маловідомі в Україні. А пісня «Не топчуть конвалій» стала першим українським твістом, дуже тоді популярним. Поетичні тексти пісень М. Скорика писали поети Р. Братунь, О. Вратарьов, М. Петренко, М. Сом, Б. Стельмах.

«Веселі скрипки» виступали на сценах не лише Львова, вони були постійними учасниками гала-концертів в Києві та Москві. Виступали з відомими співаками того часу Л. Чайковською, Д. Гнатюком, А. Мокренком, Л. Божко, Б. Жайворонком. Радіо та телебачення часто транслювали пісні М. Скорика, які виконували «Веселі скрипки». А вершиною популярності можна вважати участь пісні «Намалюй мені ніч» у найбільш престижній тоді телепередачі Радянського Союзу – «Блакитному вогнику».

1966 р. М. Скорик переїхав до Києва, а «Веселі скрипки» продовжили своє існування в іншому форматі – як оркестр Львівського радіо і телебачення під керівництвом Б. Янівського. І хоча у форматі естрадного вокального ансамблю колектив проіснував лише три роки, він вивів українську естраду пісню на інший рівень, а М. Скорик заявив про себе як композитор-пісняр західного типу.

Неординарним та яскравим в історії естрадного вокального мистецтва є дівочий співочий колектив «Мрія», організований у 1965 р. композитором-початківцем І. Покладом.

І. Поклад (1941 р. н.) – український композитор та опермейстер, лауреат Шевченківської премії, народний артист України, Герой України, член Національної спілки композиторів України. В доробку композитора понад 150 пісень, сім музичних вистав, музика до художніх, телевізійних та анімаційних фільмів, інструментальні та хорові твори.

«Вже за перший рік свого існування колектив входить у всесоюзну гастрольну мережу. Провідною солісткою стала дружина І. Поклада, Л. Прохорова, а серед перших учасниць ансамблю були: Галина Кондратюк, Ніна Злобіна, Валентина Мухарська, Тетяна Забашна, Валентина Решета, Людмила Саченко, Людмила Бубнова, Тамара Вітесян. Також в ансамблі певний час співала майбутня народна артистка України Лідія Михайленко» [5].

«Мрія» швидко виробила свій оригінальний стиль і власний репертуар, основу якого складали пісні І. Поклада – «Очі на піску», «Коханий», «Тиха вода», «Забудь», «Чарівна скрипка», «Зелен клен», «Два крила». 1969 р. за участю ансамблю «Мрія» знято фільм-концерт «Пісні для вас», до якого увійшли обробки українських народних пісень «Тече вода каламутна», «Ой, у вишневому садочку», авторські пісні «Ми – дівчата з Києва» (Я. Лапинський – А. Пашко), «Дві стежини» (Б. Буєвський – С. Рочінь) – з А. Мокренком, «Білі лебіді» (О. Білаш – М. Ткач), «Гуцулочка» (С. Сабадаш – М. Бакай), «Коханий» (І. Поклад – І. Барах) – з Л. Прохоровою, «Пісня про невідкриті острови» (І. Шамо – Л. Смирнов).

Кілька років популярність «Мрії» була в Україні поза конкуренцією, а на Всесоюзному конкурсі артистів естради в 1970 р. ансамбль виборов друге місце, пропустивши вперед лише «Піснярів». Та цей успіх був недовговічним – незабаром «Мрія» розлучилася зі своїм засновником. Два роки ансамблем

керував О. Семенов, його замінив В. Ільїн, а далі – В. Вербицький, Т. Петриненко... Постійна зміна керівників та складу (К. Кисіль, Г. Кондратюк, Т. Калиниченко, Л. Гермаш, О. Місячна, І. Тракай), а також відсутність оригінального репертуару призвели до того, що в 1985 р. «Мрія» припинила свою творчу діяльність. А з останнього складу успіху згодом добилися І. Грей та Н. Шестак.

Попри все естрадний жіночий вокальний ансамбль «Мрія» залишив вагому пісенну спадщину, що стала надбанням української музичної культури.

Понад 55 років на вокальному Олімпі м. Івано-Франківська перебуває жіночий вокальний ансамбль «Росинка», перший виступ якого відбувся на сцені Івано-Франківського державного педінституту 7 березня 1967 р. Створила колектив студентка I курсу музично-педагогічного факультету Х. Михайлюк. Сьогодні незмінний керівник колективу Х. Михайлюк – заслужений діяч мистецтв України, проф. кафедри виконавського мистецтва Навчально-наукового інституту мистецтв Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника.

Творчість жіночого вокального ансамблю «Росинка» з перших днів його заснування була надзвичайно насиченою, колектив відразу став популярним та пізнаваним. І вже 1971 р. дівчата знялися в музичному телефільмі «Червона рута» поруч із такими ж юними, як і вони, тоді ще самодіяльними співаками і композиторами Л. Дутковським, В. Івасюком, В. Громцевим, В. Зінкевичем, Н. Яремчуком, С. Ротару. З 15 пісень, які прозвучали у фільмі, три блискуче заспівала «Росинка» – «Течію» Р. Іщука на вірш С. Пушика, «Відлітають журавлі» О. Білаша на слова В. Гужви, «Там, де гори і ліси» В. Громцева на текст М. Бучка.

Телевізійна фортуна не полишала «Росинку» протягом багатьох років, за участю колективу відзнято декілька телефільмів: «Пісні над Львовом» (1973 р.), «Телеграми, телеграми...» (1979 р.), «Верховино, світку ти наш» (1988 р.), «Де Черемоша хвилі плинуть» (1989 р.), повнометражний музичний телефільм «Дзвенить «Росинка» у піснях» (1994 р.), кілька випусків телепрограми «Стара колекція» (2001-2002 рр.), телевізійну стрічку «Сонце руту знайшло» до 40-річчя прем'єри фільму «Червона рута» (2010 р.).

Ансамбль «Росинка» – лауреат численних всеукраїнських та міжнародних конкурсів: «На крилах мелодій» (Словаччина, 1991 р.), «Золоті трембіти» (Івано-Франківськ, 1996 р.), «Коломийка» (Коломия, 2000 р.), міжнародного фестивалю народної творчості у м. Брно (Чехія, 2005 р.), чотирьох телетурнірів «Сонячні кларнети», учасник творчих звітів області у місті Києві (1982, 1993, 1999 рр.). Тричі колектив виступав перед українською діаспорою в м. Калінінграді. В 1991 р. ансамбль забезпечував культурну програму ювілейного круїзу по Дніпру «Спадщина-91» для канадійців-емігрантів з України. Пам'ятною подією стала участь у заключному концерті всеукраїнського фестивалю «Два кольори», присвяченого пам'яті О. Білаша (Київ, 2005 р.).

У творчому доробку ансамблю – 5 аудіоальбомів (2002, 2008, 2013, 2014, 2017 рр.), 4 репертуарних нотних збірники, 10 ювілейних концертних програм. Від часу створення у «Росинці» пройшли школу співу понад 50 учасниць, багато з яких створили власні вокальні колективи.

У репертуарі колективу понад 250 творів зарубіжних та українських композиторів різних епох. У виконанні ансамблю звучали відомі класичні твори: «Ave Maria» (Дж. Каччіні, Й.С. Баха-Ш. Гуно), «Поема» (З. Фібіха), «Серенада» (Ф. Шуберта), романси «Як почувеш вночі», «Не співайте мені сеї пісні» (Д. Січинського), популярні пісні «Смерекова хата», «Місячна дорога» (П. Дворського), «Чарівна скрипка», «Щедрий вечір» (І. Поклада), «Білі лебеді», «Лелеченьки» (О. Білаша), «Зоряна ніч» (А. Кос-Анатольського), «Намалюй мені ніч», (М. Скорика), «Шумить пшениця, як Дунай» (В. Івасюка). Співачки пропагують пісні композиторів і поетів рідного Прикарпаття: В. Їжака, Б. Юрківа, Д. Циганкова, І. Фіцаловича, В. Стеценка, С. Гричка, В. Санькова, Б. Шиптура та ін. Із задоволенням колектив співає українські народні пісні. Серед них: «Ой зійду я на ту гору», «Чотири воли пасу я», «За нашов стодолов», «Ой з-за гори, з-за гори», «Карі очі чорні брови», стрілецькі: «Ой там при долині», «Повіяв вітер степовий», «Зажурились галичанки» та інші в обробках, які створювала Христина Михайлюк.

Із 2002 р. учасниці вокального ансамблю «Росинка» – заслужені артистки України: О. Молодій, І. Жеребецька, М. Ортинська, О. Черсак, концертмейстер Л. Гундер та незмінний керівник – заслужений діяч мистецтв України Х. Михайлюк отримали почесні звання за вагомий особистий внесок у розвиток української пісенної творчості, високу виконавську майстерність та багаторічну професійну діяльність. Особливої пошани заслуговує керівник колективу Х. Михайлюк, яка заклала підвалини сучасного ансамблевого співу, зокрема, на Прикарпатті.

18 червня 2023 р. колективом встановлено рекорд України та занесено до Книги світових рекордів як «Унікальний вокальний ансамбль «Росинка», що працює понад 56 років з єдиним керівником».

Висновки. Отже, період другої пол. XX – початку XXI ст. став часом формування нових напрямів у вокально-ансамблевому мистецтві, зародженням естрадно-виконавської специфіки у творчості вокальних ансамблів. Створені у той час, коли в Україні під впливом нових зарубіжних музичних течій

формувався глибокий пласт українського естрадно-пісенного жанру, жіночі вокальні ансамблі «Марічка», «Мрія», «Веселі скрипки», «Росинка» внесли свій безцінний вклад у становлення національної пісенної культури, зокрема, ансамблевого співу. Завдяки своїй унікальності та неповторності вони увійшли в історію популярної музики яскравими етнічними естрадно-популярними символами епохи.

У музичному стилі згаданих колективів чітко прослідковуються впливи західних стилів та ритмів у поєднанні із національною музичною стилістикою. Дослідження творчості запропонованих колективів дозволяють нам засвідчити, що пісня має свою особливу художньо-поетичну специфіку. Сьогодні пісенна естрада, в усіх її численних проявах, є однією із найбільш поширених та популярних мистецьких явищ. Естрадне ансамблеве виконавство явище надзвичайно динамічне, яке постійно видозмінюється. За досить незначний період свого становлення воно утвердилось як унікальний мистецький напрямок, що має своєрідну стилістику, естетику і поетику.

Список використаної літератури

1. Антонюк-Гавришук Є. Світ пісенної краси. Чернівці : «Золоті литаври», 2005.
2. Бондаренко Д. Специфіка роботи із жіночим вокальним ансамблем. *Інноваційна педагогіка*. Вип. 25. Т. 1. 2020. С. 45-48.
3. Буковинське Віче. Він примусив світ говорити про Україну. № 18 (2437), 25 трав., 2017 р.
4. Гриджук І. «Росинка» – як український феномен і нев'януча легенда. *Народна Воля*. 11 лют., 2022.
5. Золотий фонд української естради: URL: <http://www.uaestrada.org/>
6. Ланіна Т.О. Теоретичні основи вокального ансамблевого виконавства. *Музичне мистецтво в освітологічному дискурсі*. Вип. № 2. Київ, 2017. С. 46-50.
7. Ланіна Т. О. Естрадно-ансамблеве виконавство в дискурсі джазу другої половини ХХ ст. *Молодий вчений*. № 2 (54). 2018. Одеса. С. 520-523.
8. Ортинська М., Гундер Л. Вокальний ансамбль «Росинка»: 50 років від витоків до сучасності. *Вісник Прикарпат. нац. ун-ту. Мистецтвознавство*. Івано-Франківськ, 2017. С. 97-106.
9. Освіта Буковини. «Марічка» прославила Героїв. № 8, 6 трав., 2016 р.
10. Поплавський М. М. Антологія сучасної української естради. Київ : Преса України, 2004. 416 с.
11. Рябуха Т. Витоки та інтонаційні складові української пісенної естради: дис. ... канд. миств.: 17.00.03. Харків, 2017. 263 с.
12. Тормахова В. Українська естрадна музика і фольклор: взаємопроникнення і синтез: монографія. Київ : Вид-во Ліра-К, 2017. 204 с.

References

1. Antoniuk-Havryshchuk Ye. Svit pisennoi krasyy. Chernivtsi: «Zoloti lytavry», 2005.
2. Bondarenko D. Spetsyfika roboty iz zhinochym vokalnym ansamblem. Innovatsiina pedahohika. Vypusk 25. T. 1. 2020. S.45-48.
3. Bukovynske Viche. Vin prymusyiv svit hovoryty pro Ukrainu. №18 (2437), 25 travnia 2017 r.
4. Hrydzjuk I. «Rosynka» – yak ukrainskyi fenomen i nev'ianucha lehenda. «Narodna Volia». 11 liutoho 2022.
5. Zoloty fond ukrainskoi estrady: URL: <http://www.uaestrada.org/>
6. Lanina T.O. Teoretychni osnovy vokalnoho ansamblevoho vykonavstva. Muzychne mystetstvo v osvitolohichnomu dyskursi. Vyp. №2. 2017. Kyiv. S.46-50.
7. Lanina T.O. Estradno-ansambleve vykonavstvo v dyskursi dzhazu druhoi polovyny KhKh st. Molodyi vchenyi № 2 (54). 2018. Odesv. S. 520-523.
8. Ortynska M., Hunder L. Vokalnyi ansambl «Rosynka»: 50 rokiv vid vytokiv do suchasnosti. Visnyk Prykarpatskoho universytetu. Mystetstvoznnavstvo. Ivano-Frankivsk, 2017. S. 97-106.
9. Osvita Bukovyny. «Marichka» proslavyla Heroiv. - №8, 6 travnia 2016 r.
10. Poplavskiy M.M. Antolohiia suchasnoi ukrainskoi estrady. Kyiv : Presa Ukrainy, 2004. 416 s.
11. Riabukha T. Vytoky ta intonatsiini skladovi ukrainskoi pisennoi estrady: dys. ... kand. mystetstvoznnavstva: 17.00.03. Kharkiv, 2017. 263 s.
12. Tormakhova V. Ukrainska estradna muzyka i folklor: vzaiemopronyknennia i syntezy: monohrafiia. Kyiv: Vydavnytstvo Lira-K, 2017. 204 s.

VARIETY SPECIFICITY OF FEMALE ENSEMBLE PERFORMANCE IN UKRAINE

Martyniuk Mariia – graduate student of the Department of Musical Ukrainian Studies and Folk Instrumental Art of the Educational and Scientific Institute of Arts of the Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, Ivano-Frankivsk, Ukraine

The study examines the pop specificity of women's ensemble performance in Ukraine. The stages of formation and development of pop song in the work of women's vocal ensembles of the second half of the twentieth and early twenty-first centuries are considered. The analysis of the pop song heritage of composers of this period is carried out. The main thematic and genre directions of the repertoire of women's pop ensembles are determined. The levels of interaction of composers' creativity with folklore and modern performance trends are revealed.

Key words: specificity of variety art, vocal ensemble, stages of development, repertoire, genre and style features.

UDC 785-055.2:792.73(477)

VARIETY SPECIFICITY OF FEMALE ENSEMBLE PERFORMANCE IN UKRAINE

Martyniuk Mariia – graduate student of the Department of Musical Ukrainian Studies and Folk Instrumental Art of the Educational and Scientific Institute of Arts of the Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, Ivano-Frankivsk, Ukraine

The purpose of the article is to study the pop specificity of women's ensemble performance in Ukraine, the formation and development of creative activity of a number of pop women's vocal ensembles, based on their more than half a century of practical experience, to describe the repertoire component of some musical ensembles (taken selectively) and give them an artistic and critical assessment, to determine the personal contribution of the ensemble director to the creative life of the ensemble, to point out the high professional level of creative activity of amateur and professional female pop ensembles.

The article examines the specifics of female pop vocal performance in Ukraine in the second half of the twentieth and early twenty-first centuries. The author analyses the creative activity of female vocal ensembles that have gained wide popularity and become a standard of pop art.

The methodology of the study consists in the application of methods of analysis and synthesis, systematisation of facts, comparison and generalisation of the research results. The systemic-historical method made it possible to study the stages of formation and development of pop vocal performance in Ukraine.

Results. The factors of influence on the formation of pop specificity of vocal performance and the level of interaction of stylistic and genre directions of the repertoire are determined.

Scientific novelty. For the first time, the pop specificity is considered in the context of the work of female vocal ensembles, which laid the foundations of modern popular music, an innovative approach to the repertoire, stage interpretation and popularisation of national song culture.

Key words: specificity of variety art, vocal ensemble, stages of development, repertoire, genre and style features.

Надійшла до редакції 3.11.2023 р.

УДК 477.3.29

ОСОБЛИВОСТІ РОЗМІЩЕННЯ ТРАДИЦІЙНОГО ДУХОВНО-ПІСЕННОГО КОНТЕНТУ НА ПЛАТФОРМІ «YOUTUBE»

Яценко Галина Володимирівна – аспірантка кафедри музикознавства та методики музичного мистецтва, Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка
<https://orcid.org/0009-0005-2380-3759>
<https://doi.org/10.35619/ucpmk.v46i.689>
galinayatsenko@ukr.net

Висвітлено особливості подання традиційних духовних пісень на платформі YouTube. Визначено роль даного контенту у соціокультурному просторі та духовному житті окремого індивіда. Розглянуто питання «традиційності» та «народності» українських духовних пісень. Розкрито іманентні характеристики духовних піснеспівів, окреслено загальнозначущий культурний код для споживачів духовно-пісенного контенту та виявлено його роль у сприйманні зразків даного жанру.

Ключові слова: українська духовна пісня, духовно-пісенний контент, традиція, Youtube, традиційна духовна пісня.

Постановка проблеми. Майже усі сфери сучасного життя вийшли з реального світу у світ віртуальний, завдяки стрімкому динамічному розвитку та поширенню інформаційно-комунікативних технологій. Для суспільства на даному етапі інформаційний простір суттєво розширився, став значно доступніший, відкривши нові можливості для реалізації самої людини, її потенціалу, само ідентифікації та саморозвитку.

Не оминула впливу технологій і сфера культури, яка завжди відгукується на будь-які зміни в суспільстві, зазнаючи релевантної трансформації, а також мистецька сфера, як відповідь людини на нові виклики сьогодення. Своєрідним каталізатором у цьому процесі виявилася пандемія Covid-19, під час якої люди в усьому світі залишилися в ізоляції, без можливості дієвого залучення до своєї роботи, дозвілля, своїх захоплень, зрештою до живого спілкування. Мережа Інтернет зі своїми соціальними мережами та різноманітними медіа та веб-платформами стала одним із найголовніших засобів комунікації для суспільства.

Релігійні практики в свою чергу теж заповзятю інтегрувалися в медіа-інформаційний простір. Онлайн-трансляції Богослужінь, Молебнів, Акафістів та інших церковних обрядів стали звичним